

Stockholm den 17 december 2012

**Till Integrationsminister Erik Ullenhag
Arbetsmarknadsdepartementet**

Finlandssvenskarnas riksförbund i Sverige, FRIS, vänder sig till Dig i ett ärende som berör den egna gruppen, dvs gruppen finlandssvenskar i Sverige. Vi anhåller om att få besöka Dig och få en möjlighet att få lägga fram vår sak i detalj. Saken gäller gruppens ställning i det svenska samhället och närmare bestämt det som den bifogade motionen 2012/13:K378 på årets riksmöte berör: Klarlägg finlandssvenskarnas ställning som nationell minoritet.

Gruppen finlandssvenskar i Sverige är ungefär en fjärdedel av alla sverigefinländare dvs individer i Sverige med rötter i Finland. Vi är alltså betydligt fler procentuellt sett i Sverige än andelen finlandssvenskar (i Finland). Vidare är vi ju en samspråkig grupp med (sverige)svenskarna i o m att svenskan är ett s k pluricentriskt språk med fler än en standard och har på så sätt förmodligen varit den grupp som enklast funnit sin väg ut på arbetsmarknaden och i olika sammanhang i det svenska samhället. Det rimligt att säga att vår grupp i o m det gemensamma modersmålet varit en mycket förmånlig ”investering” för Sverige.

Vår grupp är dock av olika historiskideologiska skäl närmast bortglömd i det svenska samhället. Skolorna undervisar mycket sällan något om oss och väldigt många invånare i Sverige har ingen aning om att det bland dem som kommit från Finland (eller historiskt sett från det som nu är Finland) genom tiderna funnits andra än personer med finska som förstaspråk. Såväl vår grupp i Sverige som finlandssvenskarna (i Finland) är en förvånansvärt okänd grupp i det svenska samhället. Internationellt sett är detta en anomali, det går knappt att uppbringa något annat pluricentriskt språk där kunskapen om att det finns en stor grupp med samma förstaspråk i något annat land (eller i vissa fall i flera länder) är så okänd som detta faktum är i Sverige. Vi tror att kunskapen om gruppen i Finland och om oss i Sverige är kommunicerande kärll, skulle gruppen i Finland vara känd skulle det givetvis vara lättare för (sverige)svenskar att förstå vilka vi är i Sverige.

Finlandssvenskarnas riksförbund i Sverige har sedan mitten av 90-talet, då båda de Europarådskonventioner som lagt grunden till den svenska minoritets- och minoritetsspråkspolitiken började utredas i Sverige, drivit linjen att finlandssvenskarna i Sverige borde kunna ingå bland dem som har status som nationell minoritet enligt Ramkonventionen för skydd av nationella minoriteter. Däremot hävdar vi inte att vår sk natiolekt, ”finlandssvenskan” är ett separat språk från svenskan och gör inga som helst anspråk i fråga om den europeiska stadgan om landsdel- och minoritetsspråk. På denna punkt har vi återigen missgynnats av att Sverige på ett sätt som inte skett i något annat europeiskt land, kommit att se konventionerna närmast som komplement till varandra. Varje minoritet motsvaras i Sverige av ett minoritetsspråk (men inte i andra länder) men det är enbart för finskans dels man deklarerat att minoritetsmedlemmarna även bör vara finskspråkiga.

Som Du säkert känner till har Folkpartiet Liberalerna från början tillhört de partier som i Sveriges riksdag gett sitt stöd till en tolkning som skulle ge finlandssvenskarna i Sverige nationell minoritetsstatus. I själva verket har vi senast saken behandlades i en riksdagsmotion fått stöd av fem partier, inklusive Fp-Lib såsom uttryck i det särskilda yttrande som representanter för Fp-lib, C, KD, v och MP angav till betänkandet KU26 på riksmötet 2002/03:

Vi anser att kriterierna i Europarådets ramkonvention om skydd för nationella minoriteter, i motsats till den europeiska stadgan om landsdels- eller minoritetsspråk, är tillämplig på alla sverigefinländare, inklusive finlandssvenskar.

Gruppen finlandssvenskar uppfyller konventionens kriterier att ha en uttalad samhörighet, inte ha en med hänsyn till antalet dominerande ställning och att ha en religiös, språklig, traditionell

och/eller kulturell särart. (Utdrag ur det särskilda yttrandet)

Vi vill också påpeka att sverigefinnarna likaväl från början stött oss i frågan och t ex föreligger en resolution från Sverigefinländarnas delegations session från 2005 om saken. Det var även flera remissinstanser som berörde vår ställning 1997 då de båda statliga utredningarna lade fram sina betänkanden SOU 1997:192 och SOU 1997:193 . Senast föreslog den statliga utredningen som främst behandlade samiskans ställning i sitt betänkande SOU 2006: 19 (Att återta mitt språk) följande i avsnitt 16.6.2 : ” Finlandssvenskarnas ställning i förhållande till ramkonventionen bör redas ut”.

Vi hoppas på gehör i denna för oss viktiga fråga och begär med hänvisning till ovanstående om att få lägga fram vårt ärende i ett möte med Dig om saken.

Med vänliga hälsningar

Finlandssvenskarna riksförbund i Sverige, FRIS

Barbro Allardt Ljunggren
Förbundsorsdförande, fil dr

ordforanden@fris.nu

070 675 6528

Julia Sjöholm
Verksamhetsledare

kansli@fris.nu

076 0220702

Postadress till kansliet:
Bellmangatan 15 nb
118 47 Stockholm